

Broj 74 * Godina IX * Novembar/studeni 2008.

GLASNIK

ISSN 1840-0310

EVROPSKA KOMISIJA

Izvještaj o napretku BiH za 2008.

Grupacija javnog
prijevoza putnika

Ponovo o nelegalnim linijama

Velike mogućnosti bh. građevinara

Zajednički nastup na inostranom tržištu

Na osnovu inicijative dr. Harisa Silajdžića, člana Predsjedništva BiH o formiranju konzorcija građevinskih firmi iz BiH, radi angažmana na inostranom tržištu, u koordinaciji sa P/GKFBiH, krajem novembra, upriličen je sastanak potencijalnih članica

Sastankom je predsjedavao Avdo Rapa, potpredsjednik Komore. Prisustvovali su Adnan Kapo, savjetnik člana Predsjedništva BiH Harisa Silajdžića, te predstavnici građevinskih kompanija: Hidrogradnje, ŽGP-a, GP PUT-a iz Sarajeva, Širbegović company iz Gračanice, Integral inženjeringa iz Laktaša, Heringa iz Širokog Brijega, Euro-asfalta Sarajevo, Asfaltgradnje Visoko, te Divela iz Sarajeva.

Polazeći od zajedničkog interesa i spremnosti kompanija za saradnju i partnerstvo u okviru projekta - zajednički nastup na inostranom tržištu u oblasti građevinarstva, visokogradnja i niskogradnja, postignut je konsenzus o spremnosti bh. građevinara za angažman na inostranom tržištu, prvenstveno Libijskoj Arapskoj Džamahiriji, te Kataru.

U narednom periodu slijedi potpisivanje Sporazuma o konzorciju, članica konzorcija, te opravdano očekivani angažman na svjetskom građevinskom tržištu bosanskohercegovačkih vrijednih graditelja.

Amela KEČO

GLASNIK

Privredna/Gospodarska komora
Federacije Bosne i Hercegovine

List izlazi mjesečno
Godina IX
Broj 74

Novembar/studenj 2008.

GLASNIK uređuje
Redakcijski kolegij:
Željana Bevanda, glavni urednik,
Mira Idrizović,
odgovorni urednik,
članovi:
Šemsa Alimanović,
Ljubo Dadić, Fahrudin Đikić, Juso
Škaljić i Meliha Velić,
sekretar Redakcije.

Adresa:

Privredna/Gospodarska
komora FBiH
- za Glasnik -
71000 Sarajevo
Branislava Đurđeva 10/IV
Kontakt osoba: Meliha Velić
Telefon: 033/267-690
E-mail: m.velic@kfbih.com

Telefoni:

033/663-370 (centrala)
033/217-782
Faks: 033/217-783
www.kfbih.com

Izdavač:

"Privredna štampa" d.o.o. Sarajevo
Općinski sud
Sarajevo
UF/1-2219/05,
RB 1-3018
Identifikacioni broj
4200088140005
Identifikacioni broj PDV
200088140005

DTP: "Privredna štampa"

Štampa:

"ARKA PRESS" d.o.o. Sarajevo,
Hamdije Čemerlića 43

Prometnici naftnih derivata

Podrška drugim segmentima privrede

Na osnovu zaključka Vlade FBiH, nakon inicijative Federalne uprave za inspekcijske poslove, u Federalnom ministarstvu trgovine u Mostaru, ponovo je održan sastanak sa „naftašima“ radi usaglašavanja stavova vezanih za cijene naftnih derivata

Prisustvovali su: Desnica Radi-vojević, federalni ministar trgovine sa saradnicima, Ibrahim Tirak, direktor Federalne uprave za inspekcijske poslove, Jago Lasić, predsjednik P/GKFBiH, predstavnici Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, te članovi Odbora Sekcije prometnika naftnih derivata u Federaciji BiH.

Iako su na prethodnom sastanku sa istim dnevnim redom dogovoreni i razjašnjeni principi slobodnog formiranja cijena naftnih derivata, ukazala se potreba za novim.

Nesporazum je nastao radi formulacije jednog od zaključaka kojim je definirano da će cijene naftnih derivata, najkasnije u roku od mjesec, pasti ispod dvije konvertibilne marke.

Rok je pogrešno protumačen i interpretiran u sredstvima javnog informiranja, jer se pad ulaznih cijena desio prije predviđanja, pa je, pod pritiskom javnosti, morao biti zakazan novi sastanak.

Potvrđena je spremnost da se i dalje razvijaju partnerski odnosi između relevantnih učesnika koji mogu da reguliraju stanje u ovoj oblasti.

Brojni distributeri (njih preko 75) su, prije ovog sastanka, u redovnoj proceduri, podnijeli zahtjeve za izmjenu cijena u skladu sa kretanjima na tržištu.

Poznato je da rafinerije svake sedmice objavljuju važeće cijene za tu sedmicu, te se na osnovu njih formiraju veleprodajne i maloprodajne cijene.

Zaključci:

- Prometnici naftnih derivata podržavaju partnerski odnos i politiku Vlade FBiH i Zakonom utvrđeno slobodno (tržišno) formiranje cijena, te će svoje prodajne cijene naftnih derivata i dalje formirati na bazi korektnih kalkulacija.

- Federalno ministarstvo trgovine će izvršiti izmjene Uputstva o načinu, sadržaju i rokovima dostave obavještenja o promjeni cijena i marži pojedinih proizvoda i usluga (OPC obrazac - "Sl. novine FBiH", broj 3/02), kojim će se, u skladu sa obrascem OPC, odobranje promjene cijena vršiti u roku od 24 sata.

- Na traženje Sekcije prometnika naftnih derivata, federalni ministar trgovine će pokrenuti inicijativu da se definiira mogući način povrata sredstava od akciza koje se obračunavaju i na lož-ulje, korisnicima koji mogu dokazati da su ga koristili namjenski (grijanje, tehnološki proces i sl). Na ovaj način bi i cijene lož-ulja bilo moguće dovesti u sklad sa cijenama u okruženju.

Predloženo smanjenje cijena goriva bilo je moguće prihvatiti zahvaljujući smanjenju rafinerijskih, odnosno veleprodajnih cijena, ali i spremnosti distributera da se odreknu jednog dijela vlastite marže. Na ovaj način „naftaši“ su pokušali da pomognu drugim segmentima privrede, koji su, zbog cijena goriva, morali podizati cijene svojih proizvoda i usluga.

Fahrudin ĐIKIĆ

In memoriam

Mehmed Drino, dugogodišnji direktor Hidrogradnje

Dugogodišnji direktor Hidrogradnje Mehmed Drino umro je 11. novembra u Kliničkom centru u Sarajevu.

Najveći dio života proveo je po velikim gradilištima u zemlji i inostranstvu. Do 1992. godine bio je direktor OOUR-a Građenje Hidrogradnje, dijela kompanije koji je podnio najveći dio teret realizirajući investicije vrijedne i preko milijardu dolara, kakvi su bili projekti u Iraku i Libiji.

Sa početkom 1992. godine dolazi na čelo Hidrogradnje, kada ulažući svoje znanje, poslovne veze i ugled, ne dozvoljava da ova kompanija bude izbrisana iz privrednog adresa BiH. Zato je među prvima mogla prihvatiti izazov obnove porušene države i početak izgradnje autoputa dolinom rijeke Bosne.

Penzionisan je ne tako davno. Na žalost, nije mu se ostvario san da u procesu privatizacije radnici i borci Hidrogradnje postanu vlasnici tog preduzeća.

Kao priznati privrednik bio je aktivni član organa i tijela komorskog sistema u FBiH. Dao je veliki doprinos u oblasti građevinarstva.

Uz ostale, dobitnik je i Šestoaprilske nagrade Grada Sarajeva.

Ponovo o nelegalnim linijama

Očekuje se da će nadležni državni organi prepoznati potrebu isključivo legalnog rada ove djelatnosti, te osuditi ponašanje i onemogućiti pojedince da nekažnjeno nastave opstruirati primjenu propisa koji reguliraju ovu oblast. U suprotnom, čije interese oni štite i zbog čega?

Kompanija „Travnik-trans“ iz Travnika obavijestila je Grupaciju o problemu nezakonitog rada u djelatnosti javnog prijevoza putnika u matičnom kantonu i zamolila za pomoć. Već su se obraćali nadležnom kantonalnom organu kako bi ishodili zabranu nelegalnog rada firme „Ragbet“ d.o.o. iz Travnika, koja vrši ugovorni vanlinijski prijevoz učenika.

U vezi sa tumačenjem odredbi iz Zakona o cestovnom prijevozu u FBiH („Sl. novine FBiH“, broj 28/06), koje se odnose na javni vanlinijski prijevoz putnika, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija dobilo je Mišljenje od Ureda za zakonodavstvo Vlade Federacije BiH u kojem su precizno obrazložene odredbe iz Zakona koje se odnose na javni vanlinijski prijevoz putnika. Dostavljeno je i Ministarstvu privrede/gospodarstva u Srednjobosanskom kantonu.

Inspektorat ovog Ministarstva, iako upoznat sa tumačenjem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, kao i Ureda za zakonodavstvo Vlade Federacije BiH, obavijestio je „Travnik-trans“ da stav i mišljenje Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Ureda za zakonodavstvo Vlade Federacije BiH nemaju zakonsku snagu i ne obavezuju na primjenu. Stoga je neutemeljen vaš zahtjev da se odmah zabrani vršenje vanlinijskog prijevoza učenika koje vrši „Ragbet“ d.o.o. Travnik.

Odbor Grupacije godinama pokušava, preko nadležnih državnih organa, suzbiti nelegalan, odnosno nezakonit rad pojedinih prijevoznika i pojedinaca u izvršnoj vlasti. Bili su uvjereni da u oblasti cestovnog prijevoza putnika, nakon dugogodišnje borbe za uvođenje vladavine zakona, imamo konkretne rezultate. Evidentno

je da su nadležna ministarstva uspjela, na kvalitetan način, zakonom regulirati djelatnost prijevoza putnika. Brojni uposlenici inspeksijskih organa profesionalno su pristupili sankcioniranju nezakonitog rada pojedinih samostalnih prijevoznika ili lica sa privatnim putničkim vozilima.

Na žalost, nema pozitivnog trenda u suzbijanju nezakonitog rada u Srednjobosanskom kantonu. U ovom kantonu, iako je Zakonom o cestovnom prijevozu FBiH zabranjen linijski prijevoz putnika kombi vozilima, odnosno mini-busima, koji nemaju dvojna automatska vrata, nadležni u ministarstvu i inspeksijskim organima, prijevoz ovom vrstom vozila su gotovo legalizirali.

Do sada se smatralo da je neodlučnost kantonalne inspekcije u suzbijanju nelegalnog prijevoza posljedica odnosa pojedinaca u nadležnoj kantonalnoj inspekciji.

Dopis Kantonalnog inspektorata „Travnik-transu“ ukazuje na to da je riječ o smišljenoj opstrukciji primjene

Zakona o cestovnom prijevozu u Srednjobosanskom kantonu.

Pored jasnog stava Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, kao i Ureda za zakonodavstvo Vlade FBiH, da se prijevoz učenika može organizirati samo na bazi Ugovora između nadležnog organa uprave i prijevoznika koji ispunjava propisane uvjete, Kantonalni inspektorat ne želi da spriječi takvu vrstu prijevoza. Umjesto toga, Inspektorat javno ističe da Zakon o cestovnom prijevozu ne mora da se primijeni na teritoriji ovog Kantona.

Zbog ovakvog odnosa, pomenuta Grupacija uputila je pismo na više relevantnih adresa u kojem je obavijestila nadležne organe da se uposlenici, koji su plaćeni novcem poreskih obveznika, među kojima su i prijevoznici, umjesto da provode zakone, zdušno zalažu za nelegalni rad u Srednjobosanskom kantonu, te da se ovakva praksa mora hitno spriječiti.

Za očekivati je da će nadležni državni organi prepoznati potrebu isključivo legalnog rada u djelatnosti javnog prijevoza putnika, te osuditi ponašanje i onemogućiti pojedince da nekažnjeno nastave opstruirati primjenu propisa koji reguliraju ovu oblast. U suprotnom, čije interese oni štite i zbog čega?

Fahrudin ĐIKIĆ

Povezivanje strateških djelatnosti sa turizmom

Predstavnici Privredne komore Crne Gore, P/GKFBiH i Hrvatske gospodarske komore (Županijska komora Pula) organizirali su komercijalne dane hrane, pića i ugostiteljske opreme i turističku burzu "CETINJE 2008." od 19. do 21. studenog. Riječ je o manifestaciji koja je ustanovljena protekle godine u Neumu.

Cilj je izravno povezati strateške djelatnosti poljoprivredne i prehrambene industrije iz Crne Gore, BiH i Hrvatske sa turizmom i ugostiteljstvom, kao i ugovaranje i prodaju turističkih kapaciteta.

Učesnici iz inozemstva izlagali su u okviru zajedničkih štandova pojedinih komora, dok su se domaćini predstavili i na posebnim štandovima.

Iz Federacije BiH izlagalo je nekoliko kompanija, Sarteks iz Širokog Brijega sa svojim tekstilnim programom za ugostiteljstvo, Zvečevo - Lasta iz Čapljine predstavila je program keksa i vafel proizvoda, Mljekara Livno poznati Livanjski i

Predsjednik Jago Lasić i Suada Morankić iz TZ Tuzlanskog kantona sa kolegicama iz PKCG

druge vrste sireva, dok su vina iz vinarija izlagali Domanovići i Podrum Andrija iz Čitluka.

Predstavljeni su i turistički potencijali turističkih zajednica Hercego-

čko-neretvanskog i Tuzlanskog kantona. Održane su i prezentacije ekonomskih potencijala zemalja sudionica, a BiH je predstavio Jago Lasić, predsjednik Komore. **Ž. B.**

Manifestacije

Članice Komore na sajmu u Križevcima

Temeljem dugogodišnje suradnje s Hrvatskom gospodarskom komorom i Županijskom komorom Koprivnica, P/GKFBiH predstavila je svoje članice na 11. obrtničkom i gospodarskom sajmu Koprivničko-križevačke županije u Križevcima od 07. do 09. studenog ove godine.

Već tradicionalna manifestacija, okupila je 206 izlagača, obrtnika i malih i srednjih tvrtki iz svih hrvatskih županija, kao i susjednih Bosne i Hercegovine i Slovenije.

- Posljedice svjetske financijske krize već se osjećaju i u Hrvatskoj. Zahvaljujući stabilnosti monetarnog sustava manje su nego kod nekih susjeda. Osjećaće se još iduće dvije godine i zato uloga države i vlade nije više ista kao prije godinu, jer treba osigurati okvire i uvjete za razvoj poduzetništva - kazao je Damir Polančec, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske, prilikom otvaranja sajma.

Tvrtke iz naše zemlje izlagale su zajednički u organizaciji P/GFBiH. Komora je osigurala i ponudila na korištenje štand većem broju naših članica, a odazvale su se one koje su procijenile da u ovoj visokorazvijenoj županiji imaju interes za predstavljanje: Mljekara Livno, Zvečevo - lasta iz Čapljine, Barpeh iz Čitluka, Podrumi Andrija iz Paoče i Turistička zajednica Hercegovačko-neretvanske županije/kantona Međugorje.

Željana BEVANDA

Izvod iz Izvještaja Ad-hoc radne grupe

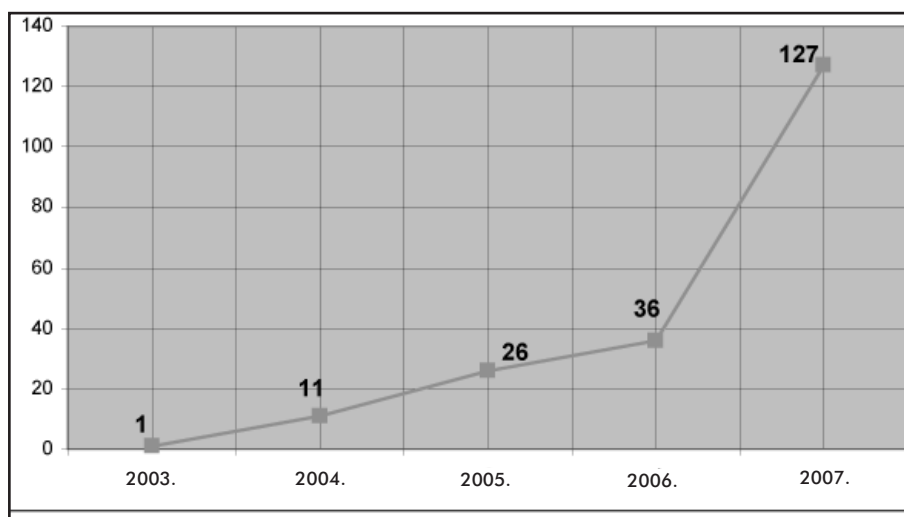
Izdavanje okolišnih dozvola FBiH

Analiza zahtjeva za izdavanje okolišne dozvole

Od 2003. godine do danas zaprimljen je ukupno 231 zahtjev za okolišnu dozvolu. Od ovoga broja, 132 zahtjeva se odnose na nova postrojenja koja će se tek izgraditi, dok je 113 zahtjeva za postojeća iz različitih grana gospodarstva.

2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	Rujan 2008.	UKUPNO
1	11	26	36	127	44	245

Tabela 1: Zaprimljeni zahtjevi za izdavanje okolišne dozvole u Federalnom ministarstvu okoliša i turizma

Zaprimljeni zahtjevi za izdavanje okolišne dozvole u FBiH od 2003. do rujna 2008. godine

Samo u 2007. godini zaprimljeno je 127 zahtjeva gospodarskih subjekata iz FBiH ili 63,2 odsto, što od 2003. do 2006. godine, kada je bilo svega 74 zahtjeva ili 36,8 odsto, iznosi gotovo dvostruko više.

Uočljivo je da je broj zahtjeva u prošloj godini uzrokovan zakonskim rokom (01. siječanj 2008. godine) do kada su prema članku 72. Zakona o zaštiti okoliša trebali da podnesu i dobiju okolišnu dozvolu svi postojeći gospodarski subjekti.

U prvih devet mjeseci ove godine zaprimljena su 44 zahtjeva, 22 za nova i 22 za postojeća postrojenja.

Tabela 2: Zaprimljeni zahtjevi prema grani industrije¹

Vrsta/grana industrije prema Pravilniku o pogonima i postrojenjima za koje je obavezna procjena utjecaja na okoliš i pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu	2003 i 2004. godine	2005. godine	2006. godine	2007. godine	2008. godine
Energetska industrija	2	7	8	51	6
Kemijska industrija	3	1	4	8	17
Metalska industrija	0	1	2	8	0
Mineralna industrija	1	1	6	9	5
Infrastrukturni projekti	2	6	3	1	1
Upravljanje otpadom	1	1	2	7	3
Upravljanje vodama	0	0	0	1	0
Ekstraktivna industrija	1	4	8	30	10
Poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda	0	0	0	0	0
Prehrambena industrija	1	2	2	6	1
Tekstilna, kožarska, drvna i papirna industrija	0	2	1	6	1
Industrija guma	0	0	0	0	0
Turizam i zabava	0	1	0	0	0
Drugi projekti	1	0	0	0	0
UKUPNO	12	26	36	127	44

¹ Podaci Federalnog ministarstva okoliša i turizma

Tabela 3: Izdate okolišne dozvole od Federalnog ministarstva okoliša i turizma od 2004. do rujna 2008. godine

2004.	2005.	2006.	2007.	Rujan 2008	UKUPNO
5	12	23	17	14	71

Tabela 4: Izdate okolišne dozvole u kantonima/županijama od 2004. do 2007.²

2004. do 2007.	Broj izdatih okolišnih dozvola
Kanton 1. Unsko-sanski	130
Kanton 2. Posavski	11
Kanton 3. Tuzlanski	59
Kanton 4. Zeničko-dobojski	50
Kanton 5. Bosansko-podrinjski	5
Kanton 6. Srednjobosanski	35
Kanton 7. Hercegovačko-neretvanski	32
Kanton 8. Zapadnohercegovački	8
Kanton 9. Kanton Sarajevo	15
Kanton 10. Hercegbosanski	4
UKUPNO	349

Uspostava registra o pogonima i zagađivanjima u FBiH u cilju zaštite okoliša

Zakonski temelj

Na osnovu članka 28. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH”, broj 33/03, od 19. 7. 2003.) donesen je Pravilnik o registri- ma postrojenja i zagađivanjima, koji je objavljen u „Službenim novinama Federacije BiH”, broj 82/07, od 19. 11. 2007. godine. Ovim Pravilnikom se reguliše uspostavljanje i održavanje Registra o postrojenjima i zagađivanjima koji predstavlja osnovu za izvještavanje u skladu sa zakonskim obavezama i međunarodnim ugovorima, uključujući i one koje proizilaze iz Kijevskog protokola i Aarhuske konvencije o pristupu informacijama, učešću javnosti, odlučivanju i pristup pravosuđu u oblasti okolinskih pitanja.

Baze podataka

Registar o pogonima i zagađivanjima je postavljen kao elektronska baza podataka. Baza se može širiti i uvezivati u mrežu registara (on-ih koji će biti uspostavljeni na kantonalnom/županijskom ili lokalnom nivou). Elektronska mreža kojom će nadležno Federalno ministarstvo okoliša i turizma biti povezano sa ministarstvom nadležnim za okoliš na kantonalnom/županijskom nivou uspostaviće se najkasnije do 2012. godine.

Za uspostavu i održavanje elektronskog registra zaduženo je Federalno ministarstvo okoliša i turizma. Identičan softver za uspostavu Registra o postrojenjima i zagađivanjima instaliran je i u nadležnom ministarstvu Republike Srpske i nadležnom odjelu Brčko Distrikta BiH.

Način prikupljanja podataka

Prikupljanje podataka i razvoj softvera vrši se u skladu sa Registrom evropskih zagađivača i emisija (EPER) koji je bio osnova za izgradnju Direktive o integralnoj prevenciji i kontroli zagađenja. EPER je osnovan kao regionalni registar kome su zemlje EU podnosile pojedine informacije iz postojećih nacionalnih registara zagađivača. Cilj uspostave Registra općenito je registracija svih zagađivača, evidentiranje emisija zagađivanja u zrak, vodu i tlo, transfer otpada i smanjenje zagađenja okoliša.

Analiza trenutnog stanja

Na temelju raspoloživih podataka, radna grupa napravila je sveobuhvatnu analizu i utvrdila neke od najvažnijih razloga za navedeno stanje: niska svijest i nespремnost gospodarskih subjekata za provođenje zakonskog postupaka dobivanja okolišne dozvole; slabosti u radu inspekcijских organa; nepravovremeno objavljivanje relevantnih provedbenih propisa (tek u prosincu 2005. godine); slab financijski status poduzeća; oštećenost radnih prostora

ili obustava rada na nekim od tehnoloških linija zbog zastarjelosti strojeva ili niske produktivnosti; nespремnost nadležnih federalnih i kantonalnih ministarstava da prepoznaju važnost usklađenosti legislativе u provođenju obaveza u zaštiti okoliša kroz instrumente okolišne dozvole.

Iz podataka u Registru poslovnih subjekata, od ukupnog broja gospodarskih subjekata u FBiH (23.633), nije bilo moguće utvrditi: koja postrojenja treba da imaju okolišnu dozvolu; koja su u nadležnosti Federalnog ministarstva za izdavanje okolišne dozvole, a koja u nadležnosti županija; koji su subjekti u nadležnosti općinskiх službi za izdavanje urbanističke suglasnosti kroz koju se provode uvjeti i mjere zaštite okoliša sukladno relevantnom zakonodavstvu.

Zaključci

Utvrđeno je da za brojne pogone i postrojenja u FBiH nije podniet zahtjev za izdavanje okolišne dozvole, oko 95 odsto.

Predlaže se prolongiranje zakonskog roka o obaveznosti posjedovanja okolišne dozvole za postojeće pogone i postrojenja do 31. 12. 2012. godine - Izmjene i dopune članka 72. Zakona o zaštiti okoliša.

Potrebno je izvršiti usklađivanje baza podataka postojećih i zakonom propisaniх registara koji se vode u resornim ministarstvima i institucijama sa bazama podataka okolišne legislativе na sljedeći način: uskladiti legislativu (zakoni i podzakonski akti), uskladiti klasifikacije djelatnosti (SKD broj, NACE kod), uskladiti obrasce za prikupljanje podataka.

Usklađivanje izvršiti prema standardima i direktivama Evropske zajednice ili međunarodnim sporazumima.

Predlaže se da se ovo izvješće koristi kao dio projektnog zadatka za projekt reforme ministarstava i relevantnih institucija Federalne Vlade u duhu ispunjavanja uvjeta iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživaju u Evropsku zajednicu iz oblasti zaštite okoliša i prirodnih resursa uopće. Reformu treba provesti sukladno okolišnom načelu o održivom razvoju svih sektora i novoj razvojnoj strategiji uravnoteženog korištenja i zaštite prirodnih resursa u FBiH, odnosno BiH.

Mladen RUDEŽ
Nafija ŠEHIĆ - MUŠIĆ

² Podaci dobiveni od nadležnih kantonalnih/županijskih ministarstava; obrada podataka - Federalno ministarstvo okoliša i turizma

Očuvanje prirodnih
vrijednosti

Energijska efikasnost - imperativ budućnosti

U Privrednoj komori Tuzlanskog kantona održan je stručni skup o temi: "Energijska efikasnost - imperativ budućnosti"

Skup je, uz ostalo, organiziran sa ciljem osiguranja razvoja društva uz očuvanje prirodnih vrijednosti, prilagođavanja načina života i životnih principa u skladu sa prirodom, uz optimalno korištenje energijskih resursa i obnovljivih izvora energije.

Usljedio je nakon Obuke stručnjaka za provođenje energijskog audita, koja je realizirana u Lukavcu i Tuzlanskoj pivari, sredinom prošlog mjeseca.

U okviru svečanog dijela dodijeljeni su certifikati prvoj generaciji energijskih auditora BiH (trideset devet sudionika), koji su uspješno položili ispit i dolaze iz industrijskih preduzeća, državnih, naučnih institucija i nevladinih organizacija. Ova grupa energijskih auditora osposobljena je za provođenje energijskog audita u kompanijama, praćenje potrošnje energenata, predlaganje mjera za povećanje energijske efikasnosti, te upoznavanje sa procedurama i tehnikama provođenja.

Razgovaralo se o nekoliko tema: Uloga Kantonalne privredne komore Tuzla u razvoju energijske efikasnosti u Kantonu Tuzla; šta je to energijska efikasnost na strani potrošnje; šta je to mreža energijske efikasnosti; promocija Radne grupe za energijsku efikasnost na strani potrošnje energije CETEOR-a sa djelatnošću: konsalting, edukacija i transfer tehnologija.

N. Š. - M.

Tempus projekat

Razvoj Master programa u industrijskoj ekologiji u BiH

Članovi referentnog tima navedenog projekta (koji se izvodi na Mašinskom fakultetu Sarajevo), krajem novembra, održali su radni sastanak sa partnerskim institucijama, Fakultetom strojarstva i računarstva Sveučilišta u Mostaru, Mašinskim fakultetom Univerziteta u Tuzli, Privrednom/Gospodarskom komorom FBiH, KTH Stockholm i UPC Barcelona

Bilo je riječi o sumiranju aktivnosti i zadataka referentnog tima, te organizaciji konferencije o temi "Održivi razvoj u višem obrazovanju".

Referentni tim treba da obezbijedi da novi Master program bude relevantan u odnosu na potrebe tržišta za takvim profilom, da pokriva glavna okolinska pitanja u BiH i da odgovara zahtjevima i potrebama partnerskih univerziteta, kroz ulogu u kontroli kvaliteta projekta i uspostavljanju kooperacije između napravljenih centara na partnerskim univerzitetima sa partnerima u društvu (industriji i lokalnim vladama, NVO-ima, kao i desiminiranju rezultata projekta). Pruža pomoć pri kreiranju i samoodrživosti centara za ekologiju

radeći na marketingu pri organiziranju specifičnih kurseva i seminara za potrebe različitih ciljanih grupa. Uključuje se u aktivnosti projekta onda kada je važno njegovo prisustvo i doprinos. Aktivno se uključuje u organizaciju pomenute konferencije, koja treba da sumira i distribuira svim relevantnim korisnicima rezultate projekta i inicira diskusije vezane za novu ulogu i odgovornost savremenog univerziteta u svim aspektima održivog razvoja. Organizira sastanke sa različitim ciljnim grupama radi upoznavanja sa rezultatima projekta, formira mrežu kompanija, nevladinih organizacija i drugih partnera u okruženju, kako bi se omogućio protok ponuđenih rezultata i informacija

o kadrovima i njihovom kvalitetu. Ima aktivnu ulogu u projektu kroz marketing o Master studiju, čineći ga efektivnijim. Obezbeđuje mjesta i privredne subjekte gdje će studenti postdiplomci moći raditi projekte u toku studija, seminare i magistarske teze, te pomaže organiziranju posjeta studenata industrijskim subjektima.

Već su obavljene aktivnosti vezane za potrebu za edukacijom za okolinско inžinjerstvo.

Pripremljeni su materijali za predavanje (MSc program), obavljene studijske posjete, razvijen nastavni program prema Bologna principima, uspostavljena web stranica, upisano je i program aktivno sluša 17 studenata.

Na konferenciji posvećenoj održivom razvoju u višem obrazovanju, koja je planirana za 18. i 19. decembar u Sarajevu, pokušat će se otkloniti dilema da li je to obrazovanje za održivi razvoj ili održivi razvoj u obrazovanju.

Članovi referentnog tima će pripremiti prezentaciju, animirati nekoliko menadžera uglednih kompanija, koji će imati ekspozice, te pripremiti listu kompanija - potencijalnih učesnika.

Mr. Nafija ŠEHIĆ - MUŠIĆ

Više reda na tržištu

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH organizovalo je, krajem oktobra, okrugli sto o temi "Unapređenje izvanrednog rješavanja potrošačkih sporova - uloga pojedinih subjekata u sistemu"

Prisustvovali su predstavnici Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Institucije ombudsmena za zaštitu potrošača, Privredne komore RS, Privredne/Gospodarske komore FBiH, Udruženja medijatora BiH, Udruženja potrošača Brčko, Ministarstva trgovine i turizma RS, Ministarstva trgovine FBiH, Pokreta potrošača RS, predstavnik Delegacije Evropske komisije u BiH, te eksperti iz BiH i Velike Britanije.

Uloga Suda časti P/GKFBiH u sistemu izvansudskog rješavanja potrošačkih sporova

Održana je prezentacija o temi: "Uloga Suda časti P/GKFBiH u sistemu izvansudskog rješavanja potrošačkih sporova" sa naglaskom na nadležnost Suda, te dosadašnja iskustva i prijedloge za buduće slučajeve.

Istaknuto je da je Zakonom o privrednim komorama u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, br. 35/98 i 34/03) utvrđeno da u okviru komora djeluju sudovi časti koji vode postupak i odlučuju o povredama dobrih poslovnih običaja, ugovora, trgovačkih pravila, uzansi i drugih propisa. Statutom i drugima aktima Komore utvrđuje se organizacija, sastav, način izbora, mjere koje može izreći, postupak i druga pitanja rada sudova časti.

Statutom P/GKFBiH („Službene novine FBiH“, broj 15/00) utvrđeno je da se u Komori obrazuje Sud časti koji vodi postupak i odlučuje o povredama dobrih poslovnih običaja, ugovora, trgovačkih pravila, uzansi i drugih propisa. Sud može izreći mjere društvene discipline, kao i inicirati kod drugih organa izricanje i

drugih mjera u skladu sa zakonom. Organizacija, način rada, liste sudija, postupak i druga pitanja uređuju se pravilnikom koji donosi Upravni odbor Komore.

Pravilnik o Sudu časti Komore je u fazi prijedloga. Njime su obuhvaćene povrede poslovnog morala i dobrih poslovnih običaja učesnika u međusobnim poslovima odnosima i u vanjskotrgovinskom prometu kojima se narušava jedinstveno tržište, izaziva nelojalna konkurencija, špekulacija kojima se nanosi šteta građanima i drugim učesnicima u pravnom prometu, te monopolskog ponašanja na tržištu.

Privredne komore u BiH su do 1992. godine imale Sud časti, koji je funkcionisao i djelovao na zahtjev poslovnih subjekata. Iskustva iz tog perioda su dobra i imala su pozitivne efekte na poslovne odnose između privrednih subjekata i poštivanje dobrih poslovnih običaja i poslovnog morala. Od formiranja Komore 1999. godine bio je samo jedan zahtjev za djelovanje Suda časti, ali su se stranke dogovorile i nije bilo osnova za vođenje postupka.

U praksi komora nije bilo osnova za vođenje postupaka u cilju zaštite potrošača. Zakonom o zaštiti potrošača u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 25/06) kao nosiocu zaštite potrošača nije utvrđen komorski sistem, te komora nije smatrala nužnim to staviti u nadležnost Suda.

Zaštita potrošača

S obzirom na privredne tokove u kojima se nalazi bh. privreda bilo bi uputno i pitanje zaštite potrošača staviti u nadležnost Suda časti Komore.

Zaključeno je da Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa,

kao subjekt odgovoran za zaštitu potrošača, predloži da se Državnim programom zaštite potrošača za period od 2008. do 2011. godine utvrdi da Sud časti P/GKFBiH odlučuje povodom prijave potrošača o povredama pravila morala, u cilju promovisanja dobrih poslovnih običaja.

Na ovaj način bi se obezbijedilo više reda na tržištu, bolji kvalitet robe i usluga, čime bi se povećala konkurentnost bh. preduzeća.

Posebno pitanje je nadoknada troškova za rad i funkcionisanje Suda časti u predmetima zaštite potrošača. S obzirom na to da je Komora na dobrovoljnom članstvu i finansira se iz članarine, ne bi bila finansijski spremna snositi troškove vođenja sudskog postupka.

Predloženo je da za potrošače sporovi pred Sudom časti budu besplatni, te da se troškovi u predmetima zaštite potrošača nadoknađuju iz budžeta predviđenog za rad Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa. Obaveza Suda bi bila da u određenim periodima obavještava Ministarstvo o broju potrošačkih sporova i visini utrošenih sredstava. Da bi se ovaj prijedlog realizovao, nužno je državnim godišnjim programom utvrditi prenošenje javnih poslova zaštite potrošača na Sud časti P/GKFBiH, u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti potrošača u BiH.

U većini zemalja Evrope rješavanje potrošačkih sporova je u nadležnosti privrednih komora ili u posebnim tijelima u kojima je i predstavnik Komore.

Zaključeno je da tijela nadležna za zaštitu potrošača trebaju poduzeti aktivnosti na unapređenju sistema izvansudskog rješavanja potrošačkih sporova u skladu sa principima koji su sadržani u relevantnim preporukama Evropske komisije. Potrebno je i intenzivirati kampanju informisanja javnosti o mogućnostima koje su potrošačima na raspolaganju.

M. IDRIZOVIĆ

Održana smotra priplodnih goveda, ovaca i konja

Iskorak u kvalitetu takmičarskog dijela

Peta po redu smotra održana je, sredinom oktobra, na stočnoj pijaci "Bojnik" u sarajevskom naselju Stup. Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo formiralo je stručnu komisiju koja je imala zadatak da ocijeni eksterijer krava i junica simentalke i holstein pasmine, priplodnih konja bosansko-brdske pasmine i kolekcije ovaca pasmine pramenka

U takmičarskom dijelu učestvovalo je osam krava simentalke, deset holstein pasmine, 15 junica simentalke i četiri junice holstein pasmine ili ukupno 37 goveda. Bilo je i devet kolekcija ovaca pasmine pramenka (jednu kolekciju čine dvije ovce, dvije dviske, dvoje ženske šilježi i jedan rasplodan ovan). Ukupan broj ovaca bio je 63, uz devet rasplodnih konja bosansko-brdske pasmine.

U revijalnom dijelu učestvovala su dvije kolekcije ovaca virtemberške i romanovske pasmine ili 14 grla i kolekcija koza (sedam grla) alpske pasmine, krava sivo-tirolske pasmine, kao i deset grla konja različitih pasmina.

Nakon što je komisija ocijenila i odabrala najbolja grla i kolekcije ovaca, njihovim vlasnicima dodijeljene su plakete. Za krave simentalke pasmine plakete su dobili Suljo

Musić sa Ilidže, Adem Hadžić iz Vogošće i Hamed Jašarević sa Ilidže.

Vlasnici krava holstein pasmine kojima su uručene plakete su Avdo Jašarević, Općina Stari grad, PD "Butmir" Ilidža, i Zaim Lokvančić, Općina Ilidža.

Nagrađeni vlasnici junica simentalke pasmine su Remzija Drakovac, Općina Novi Grad, Hamdija Hasanović, Općina Ilijaš, i Meho Muharemović, Općina Centar.

Za junice holstein pasmine nagrađeni su PD "Butmir" Ilidža (dvije nagrade) i Hadžo Turković, Općina Ilijaš.

Plaketu za kolekcije ovaca tipa pramenke primili su Zijo Krupalija, Općina Trnovo, Muhamed Smajić, Općina Ilijaš, i Dževad Čengić, Općina Hadžići.

Nagrađeni vlasnici konja bosansko-brdske pasmine su Nijaz Šovšić,

Općina Ilidža (šareni konj), Meho Muharemović, Općina Centar (vranac), i Jasmin Kazazović, Općina Hadžići (šareni konj).

Komisija se uvjerila da je na ovogodišnjoj smotri učinjen iskorak u pogledu kvaliteta i kondicije grla koja su učestvovala u takmičarskom dijelu. To se odnosi na simentalku pasminu goveda, kolekcije ovaca i bosansko-brdsku pasminu konja.

Mišljenja je da ne bi trebalo dozvoliti da na smotri učestvuju krave, junice i konji koji nisu timareni i naviknuti na vođenje. Trebalo bi nastojati da učestvuju samo pedigirana goveda, a ne ona čije je porijeklo nepoznato, kao i proizvodno reproduktivne osobine.

Borivoj SUČIĆ

Uzgajivači sjemenskog krompira

Proizvodimo svega 30 posto potreba

U organizaciji Udruženja proizvođača sjemena i sadnog materijala u Federaciji BiH, u Bugojnu je upriličen sastanak deset najvećih proizvođača sjemenskog krompira.

Proizvodnja sjemenskog i sadnog materijala u FBiH zastupljena je sa tek 30 posto stvarnih potreba stanovništva. Unatoč postojanju ogromnih potencijala za razvoj domaće proizvodnje, uvozimo nekvalitetno sjeme čime se nanosi ogromna šteta u oblasti agrara.

Glavni cilj djelovanja Udruženja jeste zaštita interesa domaćih proizvođača i stvaranje uvjeta za izvoz nekih sorti poljoprivrednih kultura na strano tržište. To je nemoguće bez podrške relevantnih organa na svim nivoima vlasti od kojih se očekuje da izgrade mehanizme zaštite domaće proizvodnje i osiguraju adekvatne podsticajne mjere za poljoprivrednike.

Takvu podršku očekuju i proizvođači iz Bugojna, koji samo na Rostovskom platou godišnje proizvedu oko 300 tona sjemenskog krompira.

Registar poljoprivrednih proizvođača

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva organiziralo je u Bihacu prezentaciju registra poljoprivrednih proizvođača Unsko-sanskog kantona, bez obzira na to da li su korisnici poticajnih sredstava za razvoj poljoprivrede.

Registracija poljoprivrednika odvija se u cijeloj BiH i poslužit će kao baza neophodna pristupu fondovima Evropske unije.

Svaka općina ima registar poljoprivrednih proizvođača, koji su koristili poticajna sredstva za razvoj poljoprivredne proizvodnje. Registar svih poljoprivrednih proizvođača omogućit će detaljnu analizu i prikazati stanje na terenu, koji poljoprivrednik šta posjeduje, što će dati realnu sliku stanja u agraru.

Ovo je prvi korak ka rješavanju agrarne problematike. Najveći problem su neriješeni imovinsko-pravni odnosi i zemljište. Poljoprivredni proizvođač mora posjedovati određenu obradivu površinu kako bi se mogao baviti određenom djelatnošću.

Minimalna površina obradivog zemljišta koje mora imati bit će propisana Pravilnikom i upisnim listovima i zavisi od vrste poljoprivredne proizvodnje. O registru će biti provedena šira kampanja tokom koje će se poljoprivredni proizvođači upoznati sa ispunjavanjem formulara i davanjem izjava, te odgovarati za svaki izneseni podatak o činjeničnom stanju na terenu.

Umjeren rast javnih prihoda

Od januara do septembra ove godine u FBiH po osnovi svih javnih prihoda, poreza, taksi, doprinosa, naknada i ostalih javnih prihoda, prikupljeno je ukupno 4.697 miliona konvertibilnih maraka

To predstavlja povećanje od 12 odsto u odnosu na ukupno prikupljene javne prihode u istom periodu prethodne godine. Izraženo u apsolutnom iznosu, to je povećanje od 507,4 miliona KM. Iako je ukupno povećanje prihoda značajno, njegovo ostvarenje je različito u odnosu na nivoe vlasti.

Najveći dio pripao je vanproračunskim fondovima (PIO/MIO i zavodima zdravstvenog osiguranja i upošljavanja) 37 odsto, zatim kantonalnim proračunima 32 odsto, federalnom proračunu 20 odsto, općinskim proračunima devet odsto, dok se na ostale korisnike odnosi dva odsto.

Prihodi Proračuna FBiH, bez prihoda od indirektnih poreza na ime finansiranja vanjskog duga i bez

sredstava finansiranja, ostvareni su sa 918 miliona KM, što je za sedam odsto ili za 49,2 miliona KM više u odnosu na isti izvještajni period prethodne godine.

Ukupni prihodi federalnog proračuna izvršeni su sa 60 odsto. Porezni prihodi su izvršeni 63 odsto, dok su neporezni prihodi zabilježili izvršenje od 61 odsto.

Ukupno ostvareni javni prihodi u kantonima, uključujući i općine, za ovaj izvještajni period iznose 1.974 miliona KM, što predstavlja povećanje za devet odsto, odnosno za 170,6 miliona KM u odnosu na prvih devet mjeseci prošle godine. Analizirajući strukturu ostvarenih prihoda, vidljivo je da su javni prihodi po svim osnovama na nivou kantona, uključujući i općine, imali rast

koji se kreće od tri, koliko je zabilježeno u Posavskom do 30 odsto u Livanjskom kantonu.

Prihodi vanproračunskih fondova po osnovi doprinosa za mirovinsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti u ovom periodu porasli su za 19 odsto, odnosno za 284,9 miliona KM. Od ovog iznosa mirovinski fond ostvario je 158,2 miliona KM ili 19 odsto više, fondovi zdravstvenog osiguranja 111,7 miliona KM ili 20 odsto više i po osnovi doprinosa od nezaposlenosti 15 miliona KM ili 19 odsto više. Ostale naknade imaju rast od 14 odsto i naplaćene su u iznosu od 102,5 miliona KM. Prihodi od indirektnih poreza predstavljaju najznačajnije u proračunima svih nivoa vlasti u FBiH. U periodu januar - septembar raspoloživa sredstva FBiH sa Jedinstvenog računa iznosila su nešto više od 1.959 miliona KM, što predstavlja povećanje od pet odsto.

U ovom izvještajnom periodu javni prihodi u FBiH pokazuju umjereniji rast, pogotovo kada je riječ o prihodima od indirektnih poreza.

Akciza

Za razvoj mreže auto-cesta

Prihvaćen Sporazum FBiH i Republike Srpske o načelima energetske politike u cilju nezavisnosti i usaglašene energetske pouzdanosti u BiH

Time se definišu zajednička načela u oblasti prometa i distribucije nafte i naftnih derivata, prometa i distribucije gasa, proizvodnje, prenosa i distribucije električne energije i ekološki čistih energenata i bio-dizela.

U prometu i distribuciji nafte usaglašeno je da se uvede regulacija cijena na principu maksimiziranja jediničnih cijena derivata, akciza od deset feninga za razvoj mreže auto-cesta i brzih cesta, stvore uslovi za pokretanje proizvodnje nafte i derivata u domaćim kapacitetima, te

vedu pravila i standardi prema propisima Evropske unije.

U oblasti prometa i distribucije gasa uvodi se taksa od pet dolara po kubnom metru gasa radi izmirenja duga BiH prema Gazpromu, uz saglasnost da se alocira obaveza prema ratnom dugu za gas u roku od tri mjeseca. Zajednički će se raditi na razvoju gasne mreže i terminala. Entitetske vlade i Vijeće ministara BiH će usaglasiti i donijeti zakon o gasu BiH u skladu sa obavezom iz Evropskog partnerstva.

Postignuta je saglasnost da se u oblasti proizvodnje i prenosa električne energije osigura funkcioniranje Elektroprenosa BiH, pokrene inicijativa za usaglašavanje zakona i statuta kompanija i daljeg rada na niskonaponskoj mreži 110 KV.

Nastaviće se razgovori o gradnji zajedničkih objekata za proizvodnju električne energije i definisati principi za izradu energetske strategije BiH nakon izrade entitetskih strategija i donijeti novi standardi u skladu sa pravilima i direktivama EU.

U prometu i distribuciji ekološki čistih energenata i bio-dizela biće donesene zakonske regulative, formiraće se institucije za praćenje i provođenje odredaba Kyoto protokola i donijeti novi standardi u skladu sa pravilima i direktivama EU.

Nacrt zakona oizmjenama i dopunama Zakona o cestovnom prijevozu

Vlada Federacije BiH je utvrdila i u parlamentarnu proceduru uputila Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o cestovnom prijevozu u FBiH. Jedan od ciljeva jeste usuglašavanje pravnih rješenja s onima na razini BiH, odnosno u Zakonu o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prometu i Zakonu o osnovama sigurnosti na cestama. Novopredložena rješenja prilagođena su najnovijoj europskoj zakonodavnoj praksi.

Među konkretnim novinama u Nacrtu zakona je i propisivanje uvjeta što ih inozemni prijevoznici moraju ispunjavati kada obavljaju prijevoz na teritoriju FBiH.

Koristeći nedorečenosti važećih propisa, oni su dampinškim cijenama preuzimali robu i putnike u prijevozu unutar FBiH, umanjujući time prihod domaćim prijevoznicima. Sami ostvaruju neoporezovani prihod, što su ponašanja kakva ne dopušta niti jedna europska država.

Među uvjetima koje prijevoznici u FBiH moraju ispunjavati žele li se baviti javnim prijevozom su posjedovanje, u slučaju linijskog prijevoza putnika, najmanje dva autobusa i uposlana najmanje dva vozača.

Novina je predviđena i u radu autobusnih postaja, koje su, prema rješenjima u Nacrtu zakona, dužna najkasnije do 20. u svakom mjesecu prijevozniku uplatiti prihod od prodaje karata umanjen za troškove staničnih usluga.

Tako se spriječava mogućnost da, koristeći dugotrajnost sudskih sporova, autobusne postaje zadržavaju novac od prodatih karata.

Predložena su i nova rješenja kada je riječ o nadzoru nad provedbom Zakona, za što su sada, osim federalnih, nadležni i kantonalni inspektori cestovnog prometa.

Data im je mogućnost isključenja iz prometa vozila koja se bave nelegalnim prijevozom.

Utvrđeni prijedlozi izmjena dva zakona o proračunima

Radi stvaranja mehanizama za uravnoteženje ovogodišnjeg proračuna, Vlada FBiH utvrdila je i u parlamentarnu proceduru, po skraćenom postupku, uputila prijedloge izmjena dva zakona iz ove oblasti.

U prvom slučaju, riječ je o Prijedlogu zakona o izmjeni Zakona o proračunima u FBiH, odnosno novoj formulaciji članka XXXIII kojim se sada propisuje kako se „sredstva raspoređena proračunom ne mogu raspoređivati između proračunskih korisnika, osim kada je to izričito dopušteno zakonom kojim se utvrđuje izvršavanje proračuna, za što je nadležna Vlada na prijedlog Ministarstva financija”.

Sukladno ovome, predložena je i izmjena Zakona o izvršenju proračuna FBiH za 2008. godinu kojom se propisuje kako Vlada može, ne prijedlog Federalnog ministarstva, odlučiti da se nedovoljno predviđeni izdaci korisnika podmire iz vlastitih ili sredstava drugih korisnika smanjenjem sredstava na njihovim pozicijama.

Odluka o utvrđivanju postojanja uvjeta za propisivanje mjera direktne kontrole cijena utvrđivanjem marži nadležnih tijela kantona

Prateći stanje cijena živežnih namirnica, nafte i naftnih derivata, na prijedlog Federalnog ministarstva trgovine, Vlada FBiH je donijela Odluku o utvrđivanju postojanja uvjeta za propisivanje mjera direktne kontrole cijena utvrđivanjem marži od nadležnih tijela kantona.

Odluka se odnosi na sve vrste

brašna od merkantilne pšenice namijenjene ljudskoj ishrani, bez obzira na pakovanje, na sve vrste kruha od brašna žitarica od 250 grama naviše (osim peciva i posebnih vrsta pekarskih proizvoda), te na mlijeko (pasterezirano, homogenizirano i sterilne mliječne masti od 1,5; 2,5; 2,8 i 3,2 posto).

U skladu sa Zakonom o kontroli cijena, Vlada FBiH preporučuje kantonalnim tijelima propisivanje direktne kontrole cijena za ove proizvode utvrđivanjem marži u trgovinama (kalkulativne cijene). Svim nadležnim kantonalnim tijelima, također, preporučuje da u roku od 15 dana donesu odgovarajuće odluke o visini marži, tako da veleprodajna i maloprodajna marža može iznositi najviše osam posto na nabavnu cijenu.Đ

Odluka o finansiranju prioriternih dionica auto-cesta na koridoru Vc u FBiH

Vlada FBiH donijela je Odluku o finansiranju prioriternih dionica auto-cesta na koridoru Vc u FBiH. Na prvom mjestu su dionice Kakanj - Drivuša, Vlakovo - Tarčin, Počitelj - Bijača i Svilaj - Odžak. Njihova gradnja bit će finansirana sredstvima zajma Evropske banke za obnovu i razvitak i Evropske investicijske banke.

Nakon ovih, predviđena je izgradnja dionica Tarčin - Mostar i Mostar jug - Počitelj.

Uredba o kvalitetu svježeg sirovog mlijeka i načinu utvrđivanja njegove cijene

Vlada Federacije BiH je donijela Uredbu o kvalitetu svježeg sirovog mlijeka i načinu utvrđivanja njegove cijene.

Donošenje ove uredbe je proisteklo iz potrebe usklađivanja kvaliteta mlijeka sa standardima Evropske unije, što je i osnovni uvjet za otkup ovog proizvoda.

Uredbom su propisani uvjeti koje u pogledu kvaliteta mora ispunjavati svježe sirovo mlijeko pri otkupu, način i postupak ispitivanja njegovog kvaliteta, uvjeti za rad ovlaštenih lab-

oratorija za ispitivanje kvaliteta mlijeka, način utvrđivanja cijene mlijeka, kao i to da će se otkupljivati samo mlijeko utvrđenog kvaliteta. S tim ciljem precizirane su najmanje vrijednosti mliječne masti, bjelančevina, suhe materije bez masti, gustoće mlijeka, stepena kiselosti, PH vrijednosti i tačka mržnjenja za sirovo kravlje, ovčije i kozije mlijeko.

Nacrt zakona o poljoprivrednim savjetodavnim službama

Zastupnički dom Federalnog parlamenta prihvatio je Nacrt zakona o poljoprivrednim savjetodavnim službama kojim će biti formirana Federalna agencija za poljoprivrednu savjetodavnu službu kao samostalna upravna organizacija u sastavu Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Cilj ovog zakona jeste da domaća poljoprivreda uhvati korak sa privredama razvijenih zemalja, te uvođenje novih tehnologija, standarda i prakse.

Sporazum CEFTA

Vlada FBiH je razmatrala i podržala usaglašeno mišljenje federalnih ministarstava energije, rudarstva i industrije i trgovine o Programu mjera za implementaciju CEFTA Sporazuma koji su usvojili Vijeće

ministara BiH i oba doma Parlamentarne skupštine BiH. Ocijenjeno je da ovaj program treba da doprinese podizanju konkurentnosti domaćih proizvoda i u tom smislu povećanju bh. izvoza, odnosno smanjenju trgovinskog deficita.

Pored veće brige za izvoznike, koja podrazumijeva i podršku promocije izvoza, u mišljenju Vlade FBiH se ističe potreba pripreme i usvajanja Strategije zajedničke proizvodnje i zajedničkog tržišnog nastupa namjenske proizvodnje u inostranstvu, zatim neophodne izmjene Zakona o akcizama i Odluke o obaveznom obezbjeđenju garancija za lon-poslove, te pojednostavljenje i sinhronizacija procedure oko dobivanja koncesija na svim nivoima odlučivanja.

Uredba o Fiskalnom koordinacionom tijelu FBiH

Vlada Federacije BiH je donijela Uredbu o Fiskalnom koordinacionom tijelu FBiH. Donošenjem Zakona o Fiskalnom vijeću BiH institucionalno je uređena fiskalna koordinacija između države i entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Predloženi sastav Fiskalnog koordinacionog tijela uključuje sve nosioce javne potrošnje u FBiH. Ovo tijelo će raditi na donošenju i provođenju odluka bitnih za osiguranje makroekonomske stabilnosti i fiskalne održivosti, kao i na jačanju fiska-

lne discipline svih nosilaca javne potrošnje u FBiH.

Uspostavljanje Fiskalnog koordinacionog tijela je jedan od prioriteta uslova za proces evropskih integracija.

DOM NARODA PARLAMENTA BiH

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici

Dom naroda Parlamenta BiH usvojio je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici BiH.

Izmjenama i dopunama ovog zakona plaćanja uvozne carine oslobođa se oprema koja se stavlja u slobodan promet za tijela civilne zaštite i vatrogastva, a namijenjena je zaštiti i spasavanju civilnog stanovništva.

Pripremila: **Mira IDRIZOVIĆ**

Vlada Federacije BiH

Stanje razvijenosti malog gospodarstva

Vlada Federacije BiH usvojila je Informaciju o stanju razvijenosti malog gospodarstva u Federaciji BiH. Sektor MSP-a u FBiH učestvuje sa oko 60 posto u ostvarivanju BDP-a. U FBiH je sjedište oko 60 posto kompanija BiH, većina njih su mala i srednja preduzeća (MSP, 98 posto), od kojih se 93 posto kategorizira kao mikropreduzeća.

Mikrokompanije nude dobre mogućnosti za samozapošljavanje, kako u urbanim tako i u ruralnim područjima, i doprinose otvaranju novih radnih mjesta. Statistički podaci govore da je oko 19 posto radno sposobne populacije registrirano kao samozaposleno. Kada je riječ o vlasničkoj strukturi, oko 90 posto je u privatnom sektoru.

Nepovoljna je struktura u pogledu zastupljenosti djelatnosti, jer je predominantno učešće trgovine i ugostiteljstva. Prisutna je i neravnomjerna raspoređenost po kantonima, najviše poduzeća na 1.000 stanovnika se nalazi u Kantonu Srajevo, najmanje u Unsko-sanskom kantonu.

Prosječan broj registrovanih MSP-a je znatno ispod evropskog nivoa. Sektor MSP susreće se sa brojnim problemima: nedostatak sistemskog pristupa razvoju malog gospodarstva, nizak stepen znanja i vještina, nizak nivo poslovne i poduzetničke kulture, te nedostatak finansijskih sredstava, što predstavlja slabo poslovno okruženje za razvoj malog i srednjeg poduzetništva u cjelini.

Od presudnog je značaja potreba da država pruži podršku malim i srednjim preduzećima koja sa malo kapitala mogu inicirati različite oblike privređivanja i imati ključnu ulogu u ekonomskom razvoju i otvaranju novih radnih mjesta.

Stoga je Vlada FBiH, prihvaćajući ovu Informaciju, zadužila Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta da radi na implementaciji mjera iz dokumenta „Stanje razvijenosti i prijedlog mjera za rast i razvoj MSP-a u FBiH 2007. - 2010.“, te da nastavi aktivnosti na poboljšanju ambijenta za razvoj MSP-a u FBiH.

Porezne kartice za obveznike poreza na dohodak

Svi zaposlenici obveznici poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti do 31. decembra obavezni su popuniti zahtjev za izdavanje porezne kartice (obrazac PK 1001) i dostaviti ga svom poslodavcu zajedno sa dokumentima kojim dokazuju pravo na lične odbitke

Potrebno je priložiti uvjerenje o zajedničkom domaćinstvu, odnosno "kućnu listu", vjenčani list, rodni list za sve izdržavane članove, potvrdu da se djeca redovno školuju, dokaz o visini prihoda izdržavane osobe, dokaz o nezaposlenosti, odnosno potvrdu Zavoda za zapošljavanje ili izjavu ovjerenu od nadležnog organa, ili potvrdu da izdržavani član domaćinstva nije registriran u Zavodu penzijskog/mirovinskog invalidskog osiguranja, te rješenje nadležnog organa o utvrđivanju invaliditeta.

Ovi dokumenti mogu biti stariji od šest mjeseci. Obveznici poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti su svi zaposlenici koji ostvaruju prihod kod poslodavca kod kojih su zaposleni i koji im za rad isplaćuju plaću.

Porezni obveznik će priložiti one dokumente kojima dokazuje ostvarenje prava na lični odbitak koji koristi.

Za izdržavano dijete treba priložiti kućnu listu, rodni list i potvrdu o redovnom školovanju ili dokaz o nezaposlenosti. Zahtjev za izdavanje porezne kartice poslodavci za svoje zaposlene mogu preuzeti sa Internet stranice Porezne uprave FBiH.

Poslodavci su dužni kod prve isplate plaće u 2009. godini, nakon sravnjavanja podataka iz zahtjeva, utvrditi ukupan faktor za izračunavanje mjesečnog iznosa ličnog odbitka svakog zaposlenog.

Dužni su, također, obračunati i obustaviti akontaciju poreza na dohodak pri isplati plaće i uplatiti porez istog ili prvog dana pri izvršenoj isplati plaće.

Minimalni neoporezivi
prihod je 300 KM

Nema novog nameta

Ukida se postojeći porez na plaću, te niz kantonalnih propisa o oporezivanju građana

Građani nemaju razloga paničiti uoči uvođenja poreza na dohodak, koji stupa na snagu 01. januara naredne godine. Istovjetan propis već je na snazi i u RS i u Distriktu Brčko, te državama u okruženju. Njime se ukida postojeći porez na plaću, te niz kantonalnih propisa o oporezivanju građana.

- Na prostoru FBiH konačno će svi obveznici biti isto tretirani jedinstvenom stopom poreza na dohodak od deset procenata. Minimalni neoporezivi prihod, takozvani lični odbitak, iznosi 300 KM mjesečno, odnosno 3.600 KM godišnje. Prema sadašnjim procjenama, gotovo svi uposleni sa plaćama do 700 KM, koji imaju porodicu, neće uopće plaćati porez - kazao je Midhat Arifović, direktor Porezne uprave FBiH.

Ostali odbici su: 150 KM za izdržavanje bračnog druga, 150 KM za prvo dijete, 210 KM za drugo dijete, 270 KM za treće i svako dalje izdržavano dijete, 90 KM za svakog drugog izdržavanog člana uže porodice, 90 KM za vlastitu invalidnost i invalidnost svakog člana uže porodice.

Najveći posao, uoči primjene propisa, imat će kompanije, jer su one, u prijelaznom periodu, zadužene da prikupljaju podatke svojih uposlenika kako bi se podnio zahtjev za izdavanje porezne kartice.

- Poslodavac će biti dužan izvršiti obradu zahtjeva, obračun i obustavu poreza na dohodak, odnosno izvršiti njegovu uplatu. Porezna uprava FBiH počeo će s izdavanjem poreznih kartica od 01. jula 2009. godine. Formular zahtjeva već će se moći preuzeti s Internet stranice Porezne uprave - pojasnio je direktor Arifović. Odgovornost za podatke upisane u poreznoj kartici snositi će građani.

Prema dosadašnjim procjenama, u FBiH će postojati 500 hiljada osoba koje će morati imati ovaj dokument. Za nepoštivanje propisa predviđena je kazna od deset posto dospjelog, neplaćenog poreza.

SASE

Novi način trgovanja

Svi učesnici na tržištu kapitala nisu u potpunosti spremni za intrade - novi način trgovanja, koji je već startao. Dugoočekivano poboljšanje trgovanja treba da omogući investitorima prodaju i kupovinu istih dionica više puta tokom jednog dana moglo bi krenuti plašljivo sa malim brojem transakcija ovog tipa.

- Ima nekih rješenja koja su mogla biti naprednija. Postoje nejasnoće kod Registra vrijednosnih papira FBiH oko smanjenja rizika transakcija. Očekujem da će brokeri u početku biti oprezni - kazao je Zlatan Dedić, direktor Sarajevske berze.

U brokerskim kućama smatraju da će trebati vremena da se intrade uhoda kako bi krenuo u punom kapacitetu.

- Vjerovatno će transakcije ovog tipa u početku biti rjeđe. Brokeri će im bojažljivo prilaziti - kazao je Zijad Blekić, predsjednik Udruženja profesionalnih posrednika FBiH.

Iz Registra vrijednosnih papira FBiH je stigla obavijest da su spremni aktivirati intrade sistem, ali upozoravaju na informatičke office u brokerskim kućama da se ne mogu u potpunosti osloniti na podatke o raspoloživoj količini na računu klijenta za trgovanje.

- Spremni smo za intrade. Nisam siguran da su spremni i svi drugi akteri tržišta kapitala - riječi su Firdusa Hamzagića, zamjenika direktora Registra vrijednosnih papira FBiH.

Ukupan indeks potrošačkih cijena viši za 0,76 odsto

Ukupan indeks potrošačkih cijena u FBiH u oktobru ove godine veći je za 0,76 odsto u odnosu na prethodni mjesec.

Rast cijena registriran je u odjeljku stanovanje, voda, električna energija plin i drugi energenti za 7,03 odsto zbog primjene višeg sezonskog tarifnog stava, hrana i bezalkoholna pića 0,82 odsto, restorani i hoteli za 0,73 odsto, alko-

holna pića i duhan 0,23 odsto, namjestaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće 0,20 odsto, ostala dobra i usluge 0,19 odsto, te u odjeljku zdravstvo 0,05 odsto.

U odjeljku prevoz cijene su niže za 1,85 odsto, odjeća i obuća za 1,57 odsto.

U odjeljku komunikacije, rekreacija i kultura i obrazovanje cijene se nisu mijenjale u oktobru u odnosu na prethodni mjesec.

Ukupan indeks potrošačkih cijena viši je za 7,95 odsto u odnosu na isti mjesec prethodne godine, u odnosu na decembar 2007. za 5,27 odsto.

Za posljednjih 12 u odnosu na prethodnih 12 mjeseci ukupan indeks potrošačkih cijena viši je za 7,70 odsto.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda viši za 2,7 odsto

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u oktobru viši je za 2,7 odsto u odnosu na prethodni mjesec.

Posmatrano prema glavnim industrijskim grupacijama, indeks cijena energije viši je za 17,4 odsto, netrajnih proizvoda za široku potrošnju 0,3 odsto, te kapitalnih proizvoda 0,1 odsto.

Pad indeksa cijena je registriran kod intermedijarnih proizvoda osim energije za 5,9 odsto, trajnih proizvoda za široku potrošnju za 0,1 odsto.

U grupaciji neraspoređeno, indeks cijena se nije mijenjao.

U području snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom indeks cijena je viši za 24,7 odsto, u području rudarstva 0,4 odsto, dok je u prerađivačkoj industriji niži 2,8 odsto.

Posmatrano po odjeljcima, rast indeksa cijena registriran je kod snabdijevanja električnom energijom, plinom, parom i toplom vodom za 26,3 odsto (zbog primjene višeg sezonskog tarifnog stava), proizvodnje proizvoda od gume i plastike za dva odsto, proizvodnje električnih mašina i aparata za 0,8 odsto, prerade drveta i proizvodnje proizvoda od drveta, osim namještaja za 0,7 odsto, proizvodnje hemikalija i hemijskih proizvoda za 0,6 odsto, vađenja ugljena i treseta za 0,5 odsto i proizvodnje odjeće; dorade i bojenja krzna za 0,2 odsto.

Pad indeksa cijena registriran je kod proizvodnje metala za 16,6 odsto, proizvodnje proizvoda od metala, osim mašina i opreme za

15,6 odsto, proizvodnje koksa, naftnih derivata i nuklearnog goriva 4,1 odsto, proizvodnje hrane i pića 0,3 odsto, proizvodnje celuloze, papira i proizvoda od papira 0,2 odsto, proizvodnje ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda i proizvodnje namještaja 0,1 odsto.

U ostalim odjeljcima indeksi cijena se nisu mijenjali.

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda viši je za 8,9 odsto u odnosu na prosječan indeks iz prošle godine, za 5,7 odsto u odnosu na decembar, u odnosu na isti mjesec prethodne godine 5,5 odsto. Za deset mjeseci ove u odnosu na isti period prethodne godine indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda viši je za 7,2 odsto.

Rast industrijske proizvodnje

Industrijska proizvodnja u FBiH u oktobru u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz 2005. godine veća je za 44,2 odsto, u odnosu na proizvodnju u istom mjesecu prošle za 16 odsto, dok je u odnosu na septembar ove godine veća za 2,1 odsto.

Ukupna industrijska proizvodnja za januar - oktobar ove godine u odnosu na isti period prošle veća je za 7,5 odsto.

U području rudarstva industrijska proizvodnja veća je za 2,8 odsto, u prerađivačkoj industriji 7,6 odsto i u snabdijevanju električnom energijom, plinom i vodom 10,6 odsto.

Prema glavnim grupacijama industrijskih proizvoda za januar - oktobar u odnosu na isti period 2007., proizvodnja bilježi povećanje energije za 9,8 odsto, kapitalnih proizvoda 11,9 odsto, netrajnih proizvoda za široku potrošnju 16,9 odsto. Zabilježeno je smanjenje intermedijarnih proizvoda, osim energije za 0,1 odsto i trajnih proizvoda za široku potrošnju za 11,8 odsto.

Inflacija u oktobru 0,7 odsto

Cijene proizvoda i usluga, koji se koriste za ličnu potrošnju u BiH mjerene indeksom potrošačkih cijena, u oktobru ove godine, u odnosu na septembar, u prosjeku, su više za 0,7 odsto.

Posmatrano po odjeljcima prema namjeni potrošnje, u oktobru u odnosu na septembar ove godine najviše su porasle cijene stanovanja, vode, električne energije, plina i drugih energenata (8,4), restorana i hotela (0,5), namještaja, kućanskih uređaja i redovnog održavanja kuće i ostalih dobara i usluga (za po 0,3), hrane i bezalkoholnih pića (0,2), te alkoholnih pića i duhana i obrazovanja (za po 0,1 odsto).

U odjeljku stanovanja, vode, električne energije, plina i drugih energenata porasle su cijene u grupi električna energija, plin i drugi energenti, zbog prelaska s ljetne na zimsku tarifu obračuna električne energije.

U okviru odjeljka restorana i hotela rast cijena je uzrokovan porastom cijena usluga ishrane, te usluga prenočišta i smještaja.

U odjeljku namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće najviše su porasle cijene kućanskih uređaja, te usluga i sredstava za održavanje kuće, dok je u odjeljku ostalih dobara i usluga došlo do porasta cijena usluga i sredstava za osobnu njegu i nakita.

U odjeljku hrana i bezalkoholna pića porasle su cijene mesa, sira, masti i ulja, te pojedinih vrsta voća i povrća.

U oktobru u odnosu na septembar došlo je do sniženja cijena u odjeljcima prevoza (2,1), odjeće i obuće (0,8) i rekreacije i kulture (0,1 odsto).

Cijene u oktobru ove, u odnosu na oktobar prošle godine, u prosjeku, su više za 7,3, dok je dvanaestomjesečni rast cijena, u prosjeku, bio 7,4 odsto.

Lista proizvoda i usluga kod kojih je na godišnjem nivou došlo do najvećih povećanja cijena malo je drugačija od one na mjesečnom nivou. Najveća povećanja cijena bila su u odjeljcima prevoz 11,7 odsto hrana i bezalkoholna pića 10,6, stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti 9,3, restorani i hoteli 7,9, rekreacija i kultura 5,8, komunikacije 4,2, ostala dobra i usluge 3,9 odsto.

U septembru povećan broj zaposlenih

U pravnim osobama u BiH broj zaposlenih, u septembru, iznosio je 706.023, od kojih 277.166 žena. U odnosu na avgust broj ukupno zaposlenih u pravnim osobama povećao se za 0,2 odsto, kao i broj zaposlenih žena za 0,5 odsto.

Broj nezaposlenih smanjio se za 0,9 odsto, broj nezaposlenih žena manji je za 0,6 odsto, u odnosu na avgust.

Stopa registrirane nezaposlenosti iznosi 40,5 odsto, za žene 46,7 odsto.

U poređenju sa septembrom prošle godine najveći indeks zaposlenja imao je sektor ribarstva sa 32,8 indeksnih poena, slijedi ga sektor finansijsko posredovanje sa povećanjem od 17,0 indeksna poena, te sektor poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge sa 11,5 indeksnih poena.

Kod ženske radne snage na prvom mjestu je sektor ribarstva sa povećanjem od 16,7 indeksnih poena, slijedi sektor finansijsko posredovanje sa povećanjem 15,9 indeksna poena, te sektor prerađivačka industrija sa 13,2 indeksna poena.

Broj nezaposlenih osoba u BiH bio je 480.313. Ako se kao bazna godina uzme 2006. i uporedi septembar ove sa istim periodom prošle godine, uočava se pad nezaposlenosti od 7,7 indeksnih poena ili u apsolutnom

iznosu broj osoba koje se vode kao nezaposlene manji je za 40.119.

Ako se poredi nezaposleni po kvalifikacionoj strukturi, uočava se da je najveći broj nezaposlenih osoba sa VKV i KV kvalifikacijom (172.077), slijede osobe sa NK (163.385) i osobe sa srednjom stručnom spremom (109.717).

Kao nezaposleni vodi se najmanje osoba višeg obrazovanja (7.018), sli-

jedi visoka školska sprema 11.684 (uključujući doktore nauka i magistre).

Udio ženske populacije u nezaposlenima iznosi 50,6 odsto ili u apsolutnom iznosu 243.260 osoba ženskoga spola.

U ženskoj populaciji najviše je nekvalifikovanih, 84.929, KV/VKV je 69.970, sa srednjom stručnom spremom je 69.342 osobe.

Najviše se izvozilo u Hrvatsku

U oktobru ove godine BiH je ostvarila izvoz u vrijednosti 583 miliona KM i uvoz u vrijednosti 1,543 milijarde KM.

U okviru ukupno ostvarenog vanjskotrgovinskog prometa BiH u tom mjesecu, pokrivenost uvoza izvozom bila je 37,8 odsto.

Tokom deset mjeseci ostvaren je izvoz 5,729 milijardi KM, što je za 15,9 odsto više u odnosu na isti period prethodne godine, dok je uvoz iznosio 13,880 milijardi KM, što je za 21,7 odsto više u odnosu na isti period lani.

U tom periodu pokrivenost uvoza izvozom bila je 41,3 odsto, dok je trgovinski deficit iznosio 8,152 milijarde KM.

U deset mjeseci najviše se izvozilo u Hrvatsku u vrijednosti od 976 miliona KM, što je 17 odsto od ukupno ostvarenog izvoza i Njemačku u vrijednosti 783 miliona KM, odnosno 13,7 odsto od ukupno ostvarenog izvoza.

Istovremeno, najviše se uvozilo iz Hrvatske u vrijednosti 2,426 milijardi KM, što je 17,5 odsto od ukupno ostvarenog uvoza i Njemačke u vrijednosti 1,652 milijarde KM, odnosno 11,9 odsto od ukupno ostvarenog uvoza.

Najveće učešće u izvozu u deset mjeseci ostvareno je u sektoru obični metali i proizvodi od običnih metala s vrijednošću 1,580 milijardi KM, što iznosi 27,6 odsto od ukupnog izvoza, dok je najveće učešće u uvozu ostvareno u sektoru mineralne tvari s vrijednošću 2,431 milijarda KM, što je 17,5 odsto od ukupnog uvoza.

Evropska komisija

Oštrija pravila za djelovanje agencija za kreditni rejting

**Prezentiran prijedlog uredbe
koja treba regulirati poslovanje
agencija, koje snose
veliku odgovornost za dosad
najveću finansijsku krizu**

Predviđa se uspostava središnjeg registra agencija što će nadležnim organima omogućiti kontrolu njihovih aktivnosti. Uslugama agencija za kreditni rejting koriste se banke, investicijski fondovi, osiguravajuće kuće, penzijski fondovi i druge finansijske institucije. Agencije su optužene da su potcijenile rizike određenih finansijskih proizvoda i da u svojim analizama nisu predvidjele pogoršanja na tržištu.

Nova pravila su potrebna kako bi se vratilo povjerenje tržišta i zbog bolje zaštite investitora, ona bi trebala garantovati visokokvalitetne ocjene o kreditnoj sposobnosti, navodi Komisija. Agencije za kreditni rejting

moraće raditi prema strogim pravilima. Kako bi se dobila garancija da na njihove ocjene ne utiče sukob interesa, moraće strogo paziti na kvalitetu i metodu kojom dolaze do ocjena i moraće raditi transparentno. Prijedlog, također, predviđa učinkoviti sistem nadzora, koji će evropskim nadležnim vlastima omogućiti da nadziru njihov rad. Komisija je iznijela nekoliko pravila koja će te agencije morati poštovati, uz ostalo, da se njihove ocjene nečije kreditne sposobnosti ne mogu smatrati neobvezujućim savjetima, što su često navodile u svoju odbranu.

Agencije neće moći ocjenjivati finansijske instrumente ako ne raspolazu dovoljnom količinom kvalitetnih informacija na temelju kojih daju svoju ocjenu. Moraće javno objaviti metode, modele i načela prema kojima donose ocjene i moraće objavljivati godišnji izvještaj o transparentnosti. U upravnim i nadzornim odborima agencija moraće biti najmanje tri člana čija plaća neće ovisiti o poslovnom uspjehu agencija.

- Želim da Evropa bude vodeća u ovom području. Naš prijedlog ide dalje od pravila koja se primjenjuju drugdje. Ove stroge mjere su potrebne za uspostavu povjerenja tržišta u sektoru ocjenjivanja boniteta - rekao je Charli McCreevy, povjerenik za unutarnje tržište.

Izvoz

Domaća riba na evropskom tržištu

Prve pošiljke ribljih proizvoda iz BiH na tržište zemalja Evropske unije očekuju se uskoro. Domaći proizvođači nisu sigurni da će ostvariti velike izvozne poslove.

- Evropskoj komisiji smo uputili dopis s listom registrovanih bh. proizvođača u čijim su proizvodnim kapacitetima obezbijeđeni svi preduslovi propisani evropskim standardima. Očekujemo i formalnu objavu liste naših proizvođača na web stranici EU, nakon čega izvoz iz BiH može i definitivno početi - kaže Drago Nedić, direktor Ureda za veterinarstvo BiH. Na listi izvoznika su četiri preduzeća koja su ispunila uslove - "Tropic Ribarstvo" iz Banjaluke, "Norfish" iz Blagaja, "Laks" iz Mostara i "Žuvela" iz Stoca. Bh. proizvođači koji su dobili dozvole morali su ispuniti visoke zahtjeve i standarde od uzorkovanja i analize proizvoda do adekvatne opremljenosti, budući da riba prije izvoza mora biti prerađena, u najmanju ruku očišćena.

Naglasio je da lista izvoznika nije konačna i da ostali proizvođači koji žele izvoziti u EU mogu podnijeti zahtjeve. Kada zadovolje tražene standarde biće sukcesivno uvrštavani na listu EU. U "Norfishu" su spremni da odmah nakon dobijanja izvoznčkog broja počnu izvoziti, ali ih brinu još nepotvrđene informacije da je kvota za izvoz pastirmke na tržište EU samo 60 tona.

Ured za veterinarstvo BiH će poslati dopis Kancelariji za hranu i veterinarstvo u Dublinu kojim će zatražiti da njene komisije u narednoj godini običu i kapacitete u oblasti mljekarstva, proizvodnje meda, živinarskoj industriji i proizvodnji trajnih proizvoda od crvenog mesa. Time bi i drugim bh. proizvodima bio omogućen prolaz na tržište EU.

Ukida se carina na nove automobile

Od 01. januara iduće godine na nove automobile i svu tehničku robu iz uvoza bit će ukinuta carina. To je predviđeno odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji je BiH potpisala sa Evropskom unijom u junu ove godine. Na 90 odsto robe iz carinske tarife, to znači na oko 11.000 različitih artikala više se neće plaćati carina na uvoz. Riječ je samo o robi koja se uvozi iz država članica Evropske unije.

Ostat će carina na uvoz poljoprivrednih proizvoda na izričit zahtjev državnih organa BiH koji su to pravdali objašnjenjem da žele zaštititi domaću proizvodnju.

To će, na izvjestan način, donijeti probleme našim kompanijama koje uvozne komponente koriste za proizvodnju i kasnije gotove proizvode izvoze u zemlje Evropske unije. Prilikom izvoza morat će da plate dio carine za kompenzirajući proizvod koje je uvezen.

- Mislim da smo tu napravili grešku i nastojat ćemo da je otklonimo - izjavio je Kemal Čaušević, direktor Uprave za indirektno oporezivanje.

Izvještaj o napretku BiH za 2008.

Izvještaj o napretku Bosne i Hercegovine za 2008. godinu, koji je usvojila Evropska komisija, Dimitris Kourkoulas, šef Delegacije Evropske komisije u BiH, predao je Nikoli Špiriću predsjedavajućem Vijeća ministara BiH

Predstavljeni su ključni rezultati izvještaja sa pozitivnim i negativnim stranama. Zaključak je da je postignut djelimičan napredak kada je riječ o političkim kriterijima u prvoj polovini ove godine.

Nedostatak konsenzusa u vezi sa glavnim karakteristikama jačanja države, stalni izazovi Dejtonskog/Pariškog mirovnog sporazuma i zapaljiva retorika nepovoljno su uticali na funkcionisanje institucija i nastavili da usporavaju reforme čime su izložili opasnosti do sada ostvareni napredak.

Ambasador Kourkoulas je izložio zaključke u vezi sa političkim i ekonomskim kriterijima, kao i evropskim standardima.

Naglasio je da je, i pored toga što je BiH potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, zemlja izgubila pozitivni zamah, koji je kompromitovan negativnim političkim okruženjem.

Politički kriteriji

Govoreći o izostanku napretka u vezi sa ustavnim reformom, ambasador Kourkoulas je pojasnio da bi Evropska komisija željela da vidi "radije evoluciju nego revoluciju". Pojasnio je da je neophodno da novi Ustav bude u skladu sa standardima koji poštuju ljudska prava i da BiH mora biti u stanju da govori jednim glasom u Evropskoj uniji kao buduća zemlja kandidat. Takođe, novi Ustav treba osigurati djelotvornu i funkcionalnu državnu strukturu, koja će biti sposobna da realizuje i provede evropsku legislativu (Acquis) u cijeloj zemlji. Kazao je da Parlamentarna skupština mora imati bolju koordinaciju sa Vijećem ministara BiH. Pozdravio je usvajanje Državne strategije za razvoj sektora pravosuđa za period 2008. - 2012., upozorivši na to da rascjepkan pravosudni sistem i složenost

pravnog okvira ostaju glavne prepreke u ovom sektoru.

Ekonomski kriteriji

Ekonomski kriteriji odnose se na sposobnost zemlje da ima funkcionalnu tržišnu ekonomiju i da se nosi sa konkurentskim silama koje djeluju unutar Evropske unije. Generalno, ostvareni napredak je pozitivan, pretežno zato što je BiH održala ekonomsku stabilnost sa pozitivnom stopom rasta. Pozdravljeno je uspostavljanje Državnog fiskalnog vijeća, kao i Metodologija za preraspodjelu prihoda od indirektnog oporezivanja i novi zakoni o porezima na prihode.

- Zadovoljstvo mi je što mogu reći da Državno konkurentsko vijeće dobro funkcioniše, iako još nije donijeta odluka o Agenciji za državnu pomoć. Vjerujemo da je najbolje rješenje, daleko od bilo kakvih političkih rasprava, osnovati Agenciju za državnu pomoć - riječi su ambasadora Kourkoulasa.

Evropski standardi

Uz pozitivne rezultate u segmentu evropskih standarda, ambasador Kourkoulas je naveo i nekoliko prepreka procesu evropskih integracija kao što je nedostatak strategija u oblastima malih i srednjih preduzeća, poljoprivredi, industriji i slabe zaštite prava na intelektualno vlasništvo.

U skoroj budućnosti Bosna i Hercegovina treba da odgovori na dva prioriteta: osigura odgovarajuću realizaciju Privremenog sporazuma SSP-a koji se do sada realizira tečno i da ostvari napredak u oblasti pravosuđa, slobode i sigurnosti.

- Nedostatak odgovarajuće statistike, uključujući i novi popis stanovništva, je ozbiljan hendikep prilikom planiranja politika u ovoj zemlji. Ako se ne obavi novi popis u naredne dvije

godine, bojim se da nećemo moći da donesemo „mišljenje“ kada BiH aplicira za članstvo. Da budem jasniji - bez popisa nema pregovora o prijemu - kazao je Kourkoulas. Dodao je da se brojna prava i obaveze zemlja izvode iz ovih statistika i da je Evropska unija zainteresovana samo za statističke podatke na državnom nivou.

Prema njegovom mišljenju, temeljac Evropske unije je želja i sposobnost da se prevaziđe naslijeđe prošlosti, sukoba, ratova i usmjeravanje ka budućnosti utemeljenoj na ljudskim pravima i demokratiji.

- Ono čemu smo svjedočili u nekoliko posljednjih mjeseci u BiH nije kompatibilno sa učešćem zemlje članice u EU. Političke izjave i aktivnosti utemeljene na nacionalističkim pozicijama, nesposobnost zemlje da govori jednim glasom unutar zemlje i na međunarodnoj sceni, izazovi vezani za strukturu zemlje kako su definisani u Dejtonu i pokušaji da se reforme vrate natrag. Sve ove aktivnosti vode ka riziku da se odgodi ili čak ugrozi vaša evropska perspektiva - zaključio je ambasador Kourkoulas.

Izvještaj o putu naprijed

Politika Evropske unije u BiH: put naprijed dokument je koji su Dimitris Kourkoulas, šef Delegacije Evropske komisije u BiH, i Miroslav Lajčak, visoki predstavnik Evropske unije u BiH, predali Nikoli Špiriću, predsjedavajućem Vijeća ministara BiH.

Ambasador Lajčak je informisao da su ministri vanjskih poslova i odbrane država članica EU izrazili zabrinutost u vezi sa zaostatkom reformskog procesa, nacionalističkom retorikom i unilateralnim aktivnostima, koje su udaljile BiH od puta ka Evropskoj uniji. Iako su ministri pohvalili politički sporazum koji je postignut između lidera tri najjače političke partije novembra ove godine, oni sada očekuju da vide njegovu konkretizaciju. Informisao je i da je dogovoreno da EUFOR ostane sve dok ne bude donesena politička odluka o njegovoj budućoj tranziciji.

- Evropska unija je poslala poruku da je spremna da igra aktivnu ulogu u BiH nakon zatvaranja OHR-a, i nije zadovoljna činjenicom da politički lideri u BiH ne rade ono na šta su se obavezali - zaključio je Lajčak.

Strategija EU

Cilj međunarodne zajednice i Evropske unije u BiH je da nastavi osiguravati stabilnu, mirnu i multietničku zemlju na nepovratnom putu ka članstvu u EU. Opsežan pristup EU - uključujući elemente Zajednice i Zajedničke vanjske i sigurnosne politike / Evropske sigurnosne i odbrambene politike će biti ključni kako bi se osigurala stabilnost BiH i nastavio napredak u ključnim reformama. Ovaj pristup je utemeljen na sljedećim tačkama, potcrtanim u dokumentu:

- Ojačan angažman EU u BiH: Evropske integracije predstavljaju političku oblast u kojoj se slažu svi lideri u BiH. Ovo daje Evropskoj uniji jedinstven uticaj i odgovornost.

- Planiranje ojačanog prisustva EU: Mandat i Ured specijalnog predstavnika Evropske unije trebaju biti ažurirani i ojačani kako bi mogli odražavati situaciju na terenu i potrebe tranzicije. EU treba biti spremna za ovo do sredine 2009. godine.

- Nova rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a: Bit će potrebna kako bi se okončao mandat OHR-a i visokog predstavnika i kako bi se domaće vlasti bavile pitanjima nastalim iz Dejtonsko/Pariškog sporazuma.

- Održavanje snažnog angažmana međunarodne zajednice u cilju podrške budućnosti BiH: Široko učesće međunarodne zajednice u BiH se dokazalo važnim, i treba se nastaviti i nakon OHR-a.

- Aktivno i sveobuhvatno korištenje svih dostupnih sredstava i mehanizama Evropske unije: Sveobuhvatni pristup EU treba mobilizirati sve moguće instrumente EU na konzistentan i posvećen način. Evropsko partnerstvo i realizacija SSP-a trebaju biti pokretači reformi. Evolucija operacija evropske sigurnosne i odbrambene politike treba uzeti u obzir politički razvoj događaja.

- Jasnoća pozicije EU u vezi sa ustavnim evolucijom: Ustavne reforme nisu zahtjev da se zatvori OHR i

zahtjev u vezi sa daljim kretanjem BiH prema EU. Ustavni okvir se mora razviti kako bi se osigurala djelotvorna državna struktura sposobna da odgovori na zahtjeve evropskih integracija, uključujući i zahtjev da se gov-

ori jednim glasom. EU može podržati ustavne reforme kroz stručne savjete i fondove, ali proces mora voditi BiH

Dokumenti su dostupni na web stranici: <http://www.dei.gov.ba/ba/?ID=23>

Pripremila. Mira IDRIZOVIĆ

Istraživanja

BiH pri evropskom dnu po kupovnoj moći

Građani BiH imaju gotovo najnižu kupovnu moć u regionu, čak pet puta manju od evropskog prosjeka, pokazalo je najnovije istraživanje njemačkog instituta GfK.

Prema toj analizi, kupovna moć predstavlja mjeru raspoloživog dohotka po stanovniku uključujući državne beneficije.

Prosječna ovogodišnja kupovna moć bh. građanina, prema objavljenoj studiji, iznosi 2.325 eura, što je bilo tek dovoljno da zadržimo 36. mjesto među 41-om rangiranom evropskom državom, odnosno poziciju koju smo zauzimali prošle i prethodne godine.

Najbogatiji u Evropi su građani Lihtenštajna sa prosječno 44.851 eurom, dok su najsiromašniji Moldavci sa svega 788 eura.

Najveću kupovnu moć među stanovnicima bivše Jugoslavije imaju Slovenci, koji drže 21. mjesto (9.943 eura). Slijede ih građani Hrvatske na 30. poziciji (4.763 eura), Srbije na 33. (3.080 eura), Crne Gore 35. (2.589 eura), dok se na 37. mjestu, tik iza BiH, nalazi Makedonija sa 2.237 eura. Posmatrajući cijelu Evropu, manju kupovnu moć od bh. građana imaju još samo Bjelorusi, Albanci, Ukrajinci i Moldavci.

Ekonomski analitičari kažu da je ovo istraživanje još jedna potvrda lošeg životnog standarda bh. građana, prouzrokovanog, prije svega, niskom privrednom produktivnošću.

Izveštaj Svjetskog ekonomskog foruma

BiH najgora po privrednoj konkurentnosti

BiH i Albanija su najlošije rangirane zemlje na listi konkurentnosti u grupi od 16 država koje nisu članice EU, kao i onih iz oblasti centralne Azije, navodi se u izvještaju Svjetskog ekonomskog foruma.

BiH je najslabija od svih zemalja u oblastima poslovnog okruženja i uključivanja širih socijalnih slojeva u planiranje i donošenje odluka, dok je Albanija najlošija u oblasti inovacija, finansijskih usluga i održivog razvoja.

- Ove dvije države značajno zaostaju u svim poređenjima za zemljama iz svoje grupe, kao i za članicama EU. Predstoji mnogo posla kako bi se ove zemlje "pripremile za eventualno članstvo u EU", navodi se u izvještaju.

Listu balkanskih zemalja predvode Hrvatska i Crna Gora, sa indeksima od 4,1 i 3,96. U tekstu stoji da ove zemlje prednjače po kvalitetu finansijskih usluga, pri čemu je naročito Crna Gora blizu prosjeka koji se očekuje od buduće članice Unije. Makedonija i Srbija svrstane su u drugu kategoriju zemalja izvan evropskog bloka, na devetom i jedanaestom mjestu, prema mišljenju autora izvještaja, pokazuju određene kvalitete u oblasti privredne konkurentnosti.

U dokumentu se napominje da ove dvije zemlje, ipak, značajno zaostaju iza prosjeka zemalja EU i da će morati da ulože mnogo napora da bi dostigle nivo konkurentnosti tih država.

KFBiH - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Privredna - Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine
Chamber of economy of Federation of Bosnia and Herzegovina

[ENGLISH] [HRVATSKI]

- KOMORA FBiH
- KOMORSKA MREŽA
- PRODAJA KOMPANIJA
- REGISTAR KOMPANIJA
- PRIVREDNI PROPISI
- KREDITNE LINIJE
- PONUDA I POTRAŽNJA
- INVESTICIONI PROJEKTI
- BUSINESS JOURNAL
- REGISTRUJTE BIZ.BA
- AKTUELNOSTI
- LINKOVI
- KONTAKT STRANICA
- GLASNIK KFBiH
- PUBLIKACIJE

↑
PODIGNI MENI

datum: 28-10-2008
vrijeme: 11:32

biz.ba

Provjeri!

{ dobro došli na web prezentaciju Komore FBiH }

Odaberite jedan od linkova "u fokusu" sa desne strane ili za navigaciju koristite meni koji se nalazi lijevo.

REGISTAR

PRIVATIZACIJA

NIC.BIZ.BA

ENERGETIKA
26 - 28. novembar

EVROPSKA UNIJA

Aktuelnosti

Najnoviji događaji i inicijative Komore Federacije

➤ Imajući u vidu aktuelnu ekonomsku situaciju u Federaciji BiH, odlučili smo da svojim članicama i potencijalnim poslovnim partnerima iz inozemstva, kroz ovu web prezentaciju, ponudimo niz korisnih informacija

Postanite legitimni član Komore ➤

Dobro došli na Internet prezentaciju Privredne-Gospodarske komore FBiH.

➤ Privredna komora F BiH je asocijacija koja je konstituirana novembra 1999. godine, a nastala je kao posljedica usaglašavanja organizacije komorskog sistema sa novim ustrojstvom Države BiH sukladno Daytonskom mirovnom sporazumu.

➤ Imajući u vidu aktuelnu ekonomsku situaciju u Federaciji BiH, odlučili smo da svojim članicama i potencijalnim poslovnim partnerima iz inozemstva, kroz ovu web prezentaciju, ponudimo niz korisnih informacija i, na taj način, doprinesemo bržoj rekonstrukciji ratom razorene privrede u Federaciji BiH.

Želimo vam uspješan rad.

business journal

15.10 > PROSJEČNA MJESEČNA NETO PLAĆA U AVGUSTU

15.10 > STATISTIKA FBiH: U PERIODU SEPTEMBAR 200

15.10 > ČELNICI EU-A @ELE TEMELJITU REFORMU GLOB

15.10 > WALL STREET PONOVO U MINUSU

15.10 > WALL STREET PONOVO U MINUSU

I.TECH NEWS

INFORMACIONE TEHNOLOGIJE I TELEKOMUNIKACIJE

COPYRIGHT © 2001-2002 CHAMBER OF ECONOMY OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA ALL RIGHTS RESERVED